

ingenkunde dens Mening, at han alene skal have det, men Sogneraadet har tillige fuld Myndighed i saa Henseende. Ved Anordningen af 1841 gif nemlig de Forretninger i Henseende til Skolevæsenet, som efter de da gjældende Anordninger havde paahvilet Skolecommissionen, over til Sogneforstanderskabet. Seer man nu efter i disse Anordninger af 1814, saa vil det paa det Bestemteste fremgaae af de Bestemmelser, der indeholdes i § 39 og i Bilag B. § 2, at der henvises ogsaa i Henseende til Omsorgen for Underviisningen til Skolecommissionen. Der siges f. Ex., at Skolecommissionen skal vaage over Alt, hvad der kan have Indflydelse paa Skolevæsenets Bedste og Fremme; der siges, at Skolecommissionen skal sluttigt besøge Skolen, og hvad der er det meest Bestemte, der siges, at Skolecommissionens Medlemmer bør drage Omsorg for, at Anordningen af 1814 efterleves. Naar disse Forretninger, som jeg her nævnte, ved Anordningen af 1841 gif over til Sogneforstanderskabet, saa paastaar jeg, at det er en rigtig Lovfortolkning at sige, at Sogneraadet nu for Tiden har Myndighed over og Tilsyn med Underviisningen og med Lærernes Virksomhed. Jeg skalde ikke have det Mindste imod, at Forholdet var blevet som efter Ministerens Udkast, hvor det i § 4 hedder, at Sognepræsterne vedblive at føre Tilsyn med Underviisningen og Lærernes Embedsførelse samt overhovedet med, at Communerne opfylde de dem med Hensyn til Skolevæsenet paahvilende Forpligtelser. — jeg mener nemlig, at man paa ingen Maade for Diebliffet i mange Communer kan undvære Præstens Tilsyn — naar man saa blot tillige havde sagt, at det ogsaa skalde have sit Forblivende ved Sogneraadets Myndighed i saa Henseende; saa havde man havt først Statens Tilsynsmagt, og derefter Communes. Naar man ønsker, at Udviklingen i dette Forhold i Fremtiden skal gaae i den Retning, at Skolevæsenet bliver mere kommunalt, saa troer jeg, at det vil have stor Betænkelighed at tage den Myndighed, som den nuværende kommunale Autoritet, Sogneraadet, har, bort fra det. De Indvendinger, man kunde gjøre med Hensyn til Affattelsen af § 16 i Lovforslaget og navnlig med Hensyn til, at der kunde blive Colli-

tioner imellem Skoleraadet og Sogneraadet, lægger jeg ikke saa megen Vægt paa; jeg troer, at man med lidt god Villie nok kunde komme ud derover. Der kan f. Ex. ikke let blive Tale om, at Skolecommissionen skalde kunne undslukke Sogneraadet fra at være tilstede med Myndighed ved Skoleexamen. I alt Fald troer jeg at turde paastaae, at Sogneraadet vilde have Myndighed til at dictere Skolebøder. I Kjøbstæderne har Skolecommissionen denne Myndighed, og kommer der nu en Skolecommission paa Landet, vilde det vel ikke være grebet ud af Luften at sige, at Skoleunderviisningen vedkommer den, og at den skalde have den tilsvarende Myndighed; rette Vedkommende vilde vistnok fastholde, at naar Sogneraadet hidtil havde havt denne Myndighed, skalde det ikke miste den, saa at der i saa Henseende ikke er nogen Betænkelighed. Hvis man vilde sige, hvad der, hvis jeg ikke husker feil, saa omtrent blev sagt ved anden Behandling, at for Tiden er det Skoleforstanderne, der have med Skolevæsenet at gjøre, og at, naar nu Præsten efter den hidtilværende Lovgivning samles med dem og overbeter Skoleanliggender med dem, er det factist en Commission, der sidder, eller med andre Ord, at det kun er en Forandring i Navn, der steer, idet den Skolecommission, man nu vil indrette, allerede bestaer, men blot ikke har dette Navn, saa vil jeg dertil svare, at dette berøer paa en Misforstaaelse, thi efter Lovgivningen have Skoleforstanderne ikke med Underviisningen at gjøre, men kun med det Deconomiske. Deres Pligt er f. Ex. at opkræve Skolebøder, at tilfige til Løfter og Arbejder til Skolen, og ganske vist ogsaa at møde paa Skolen hver fjortende Dag, men kun for at føre Tilsyn med, at Inventariet er i Orden, men de have Intet med Underviisningen at gjøre (Madsen: Hvor staaer det?). Den Bog, jeg holder i Haanden, er Skibsteds Haandbog i Lovgivningen om Almue-skolevæsenet, hvor den Udvikling, jeg har fremsat, vil findes at være givet Medhold. Jeg troer saaledes, at jeg, skjøndt jeg allerede har bemærket, at Opfattelsen af Mindretallets Forslag under Nr. 4 ikke aldeles tilfredsstillende mig, kan stemme derfor, men jeg vil dog allerede nu bemærke, at jeg ikke tillægger dette